קיב: ואלו קשרים פרק חמשה עשר שבת

סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה כו'. פירש בקונטרס דהוא הדין לא תיקנה טמא מדרס דאי כשנפסקה פרחה לה טומאה מו לא הדרה לה והדין עמו דלא מליגו טומאה ישנה (פ) אלא בכלי מתכות ולעיל נמי אמרי' שיעלה אחת מאזניו ואחת מתרסיותיו טמא והא דנקט ותיקנה פירש בקונטרס דנקט משום סיפא דלאשמעינן דאע"ג דתיקנה כי נפסקה שניה טהור מן המדרס אבל משום דקתני סיפא אבל טמא מגע מדרס לא נקט ותיקנה דאפילו לא תיקנה ונפסקה שניה טמא מגע מדרס כדפי' בקונטר' משום דעדיין כלי הוא לאשמעוסי ביה תמים אחרינא וקשה דתנן בהדיא בסיפא דהך משנה במסכת כלים בפ' כ"ו (משנה ד) לא הפסיק לתקן את הראשונה עד שנפסקה שניה טהור וכש"י בעצמו חזר בו והגיה אבל טמא במגע מדרס (ו) דעדיין כלי הוא וחזי למילתיה דהא איתקנה לראשונה והשתא נקט בריש דוקא ותיקנה דאי לא תיקנה כי נפסקה שניה אינו טמא אפילו מגע מדרס כדקתני סיפא בהדיא ואגב דנקט בריש ותיקנה נקט נמי בסיפא:

אבל טמא מגע מדרס. ה"ר שמעון אמאי טמא מגע מדרס הא שבע לה טומאה והקומץ רבה (מנחות מד.) בעי רבא גבי עשרון שחלקו מי אמרינן שבע לה טומאה או לאו וליכא למימר כיון שדרס עליו הזב ברגלו יפה דבא לו מדרס ומגע (ז) מדרס יחד דבבא אחת לא אמרינן שבע לה טומאה כדמוכח בהקומץ רבה (ג"ז שם) א"כ איכא פנים חדשות למגע מדרס כמו למדרס אלא על כרחך אחר שנעלה הראשונה ועתקנה בא לו מגע מדרס כמו שפירש בקונט' שנוגע בעצמו ואם כן נימא דשבע לה טומאה ולפי' הקונט' קמא ניחא דאפילו נפסקו שתי אזניו טמא מגע מדרס ומפרש ה"ר שמעון דלא אמרינן שבע לה טומאה כשהטומאה באה לו מגופו כמו הכא שטומאת מגע באה לו שנוגע בעצמו כדפי' בקונטרס ולפירושו אמאי כרבי מאיר דאמר טומאת בית הסתרים מטמא דמה שנוגע בעצמו טומאת בית הסתרים היא וזהו דוחק דבפ' בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפ' העור והרוטב (שם דף קטו:) פריך בפשיטות טומאת בית הסתרים היא משמע דלא קי"ל כר"מ ובפרק שני דעירובין (דף מה.) פירש בקונטרס דבשעת פרישתו דאחז קיבל טומאה מאביו ואין נראה דבפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) אמרינן דבעינן דבאות מבגד גדול ונראה לר"י כשמקיון אחז ראשונה באה לו לאחן טומאת מדרס ומגע מדרס יחד והסגדל בטל לאחן דאי אפשר להיות טומאה לזה בלא זה:

נפלוג וניתני בדידה בד"א. קשה לר"י אדפריך ניפלוג וניתני בדידה מיקמי ליה גופה (דבריתא) אמאי טמא מגע מדרס הלא כיון שנפסקה המיצונה בטל לה מתורת כלי ואומר ר"י דהוה בכלל קושיית הש"ס דניפלוג וניתני בדידה וממילא ידענן דטמא מגע מדרס אינו אמת: **עד** שהשליכו המוציא רמון מהו. והא דתנן במסכת כלים (פי"ז מ"ד) רימונים שאמרו שלשה אחוזים זה בזה לא שהשיעור בשלשה רימונים אלא מפרש מה שאמר למעלה הרימון לא גדול ולא קטן אלא בינוני וקאמר דהיינו בינוני כשלשה האחוזים זה בזה וגדולים יחד אבל הרימונים הגדולים אחד אחד או שיש הם גדולים ואותן שגדולים מרובה יחד הם קטנים (ז): **רבי** שנית אני סנדל. תמוה לה"ר אלחנן אמאי לא מייתי הכיא סיועתא דמטה דמתניתא מקמי הך (כלים פי"ח משנה ו) מטה שהיתה טמאה מדרס שנכרה מרוכה ותיקנה טמאה מדרס נשברה שניה ותקנה טהורה מן המדרס אבל טמא מגע מדרס אם לא הספיק לתקן את הראשונה כו':

לא צריכא דאית לה שלאבא. לא גרסינן דאית לה תרי שלאבי דלמה לריך למתי שלאבי כיון שיש לו פתח כלל

לאוקמיה לדרבי יוחנן ולמימר וכן לאחילה ולאשמעינן דמגע הוא דל"ל מאי אחת לאשמעי' ר' יוחנן כיון דלמילתיה מגע הוא בהדיא תנן לה מתניתין ומשום דאפילו לא הפסיק דתנן מלאה בשל שמאל בימין מליאתה כשרה והיינו דאמר לעיל דאמרה רבי יוחנן אליביה דר' יהודה: **ומי אמר ר' יוחנן הכי.** דהלכה כר' יהודה: **טמא מדרס.** אם היה של זב והיה טמא מדרס לא טהר מטומאתו כשנפסקה ועודנו אב הטומאה: **מאי לאו.** אפילו מיצונה ומשום דחזי לאפוקי ולתקנה. וה"ה אע"ג דלא תיקנה דע"כ לא כשנפסקה פרחה לה טומאתה מו לא הדרה אלא להכי נקט תקנה משום סיפא דלאשמעינן רבותא דאע"ג דתיקנה לראשונה כי הדר נפסקה שניה טהור מן המדרס: **אדפני נפסקה שניה.** אע"פ שתקנה טהור מן המדרס דכיון שנפסקו שתיהן בטיל ליה: **אבל טמא מגע מדרס.** ויהו ראשון לטומאה דעדיין כלי הוא *דחזי למלתיה (ד) דהא מיתקנה ראשונה ואף ראשון למדרס הוא דאוי אי הוה עביל ליה זב מכאן ולהבא מיהו מטומאת מדרס קמייתא דהויא עליה טהור כדאמרינן לקמן פנים חדשות באו ואם שהרי נגע בעצמו כשהיה אב הטומאה. ואע"כ סגיה רש"י בדבריו:

הגה"ה

מתחילה היה הגיר' כך כרש"י. והיה ראשון לטומאה דעדיין כלי הוא לאשמעוסי ביה תמים אחרינא ומאב הטומאה טהור אלא הוה מיותר עוד למעבל והוי ראשון שהרי נגע בעצמו כשהיה אב הטומאה. ואע"כ סגיה רש"י בדבריו:

עליה כשעת קבלת טומאה ראשונה הלכה לה וכיון דכלי הוא הוי ראשון שהרי נגע בעצמו כשהיה אב הטומאה וכל זמן שהוא כלי ולאו לקבל טומאה לא טהר מטומאת המגע: **ניפלוג כו'.** למה לי למיקט נפסקה שניה דנפסקו שתיהן הא ע"כ הא שניה המיצונה היא ומשום היא לחודה הוה ליה למיתני טהור מן המדרס: **הכא משנתנו.** הך דמדרס: **ר' אוזיים ור' הרסיותים.** והך דנפסקה שניה דקתני תרוייהו במיצונות קאמר ותמתא כרבי יהודה דכיון דנפסקו מיצונות טהור: **אלא לאבר דבריו של רבי יוחנן.** דאמר הלכה כרבי יהודה: **אמוראי נינהו.** דבר בר מינה אמרה להיא דלעיל והא דבין אמרה: **כל כלי בעלי בתים.** לגבי כלי עץ תנא לה במסכת כלים: **שיעורן כרימונים.** לטהר מטומאתן אבל פחות מכאן חייב עליה ולא מבטיל ליה: **וחזר וניקב כמוציא זית.** אבל נקב הראשון: **עד שהגליס.** הסתימה למוציא רימון: **הא מקבלה ראשונה.** ולא בטל מתורת מגעל: **פנים חדשות.** משידרה לו טומאת מדרס נתחדשו פנים הללו ואין זו הראשון שכבר נתקלקל בו כדי ביטולו: **ליה דין בר אינם.** אלא מגלף: **כגון דין בר אינם.** גברא בטולא: חמורו דר' פנחס מפורש בהכל שוחטין (חולין דף ז.) ודרבי חנינא במסכת תענית (ד' כד.)[1]: **ברבי אוזי.** אזנים שכופפים לתוכו ונאחת מהן יכול להוציא היין: **שלאבא.** בלשון[2]: **מהו דתימא מבטל ליה.** לקבר שבל פיה ומוציא מה שבתוכו דרך שלאבא: **אבי איסורי.** שני חבלים קושר בראש הפתח זה למעלה מזה. ליטנא אחרינא אבי איסורי שקושרין היום בשני לידי הפתח ולא היתה תלויה בה מחתומו:

מדלא

דלמילתיה מנא הוא אבל הכא למילתיה לאו מנא הוא ומי א"ר יוחנן הכי והאמר [6]רבי יוחנן הלכה כסתם משנה [7]ותנן [8]סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טמא מדרס [9](נפסקה שניה ותיקנה טהור מלטמא מדרס אבל טמא מגע מדרס) מאי לאו לא שנא פנימית ולא שנא חיצונה לא פנימית דוקא אבל חיצונה מאי טהור אי הכי אדתני נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ניפלוג (6) בדידה בד"א שנפסקה פנימית אבל חיצונה טהור אמר רב יצחק בן יוסף תהא משנתנו בסנדל שיש לו ארבע אזנים וארבע תרסיותים [10]שלא לשבור דבריו של ר' יוחנן כי אתא רבין אמר רב חנן בר אבא אמר רב הלכה כרבי יהודה ורבי יוחנן אמר אין הלכה כר' יהודה ומי א"ר יוחנן הכי והא מדמתרץ ר' יוחנן אליבא דר' יהודה ש"מ כר' יהודה סבירא ליה [11] אמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן [12]תנן התם [13]כל כלי בעלי בתים שיעורן כרמונים בעי (3) (רבי) חזקיה ניקב כמוציא זית וסתמו וחזר וניקב כמוציא זית וסתמו עד שהשלימו למוציא רימון מהו אמר ליה ר' יוחנן רבי [14]שנית לנו סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ואמרינן לך מאי שנא ראשונה דהא קיימא שניה שניה נמי (3) מתקנה ראשונה ואמרת לן עליה פנים חדשות באו לכאן [2]הכא נמי פנים חדשות באו לכאן [15]קרי עליה לית דין בר אינש איכא דאמרי כגון דין בר אינש [16]אמר ר' זירא אמר רבא בר זימונא אם ראשונים בני מלאכים אנו בני אנשים ואם ראשונים בני אנשים אנו כחמורים ולא כחמורו של [17]ר' חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר אלא כשאר חמורים: ונודות יין ושמן: פשיטא לא צריכא דאית ליה תרתי אוני מהו דתימא חדא מינייהו בטולי מבטל לה קמ"ל: קדירה של בשר: פשיטא לא צריכא דאית לה [18]שלאבא מהו דתימא בטולי מבטל לה קמ"ל: [19]רבי אליעזר בן יעקב אומר קושרה כו': פשיטא [20]לא צריכא דאית לה תרתי איסורי מהו דתימא

הדא

דלמילתיה מנא הוא אבל הכא למילתיה לאו מנא הוא ומי א"ר יוחנן הכי והאמר [6]רבי יוחנן הלכה כסתם משנה [7]ותנן [8]סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טמא מדרס [9](נפסקה שניה ותיקנה טהור מלטמא מדרס אבל טמא מגע מדרס) מאי לאו לא שנא פנימית ולא שנא חיצונה לא פנימית דוקא אבל חיצונה מאי טהור אי הכי אדתני נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ניפלוג (6) בדידה בד"א שנפסקה פנימית אבל חיצונה טהור אמר רב יצחק בן יוסף תהא משנתנו בסנדל שיש לו ארבע אזנים וארבע תרסיותים [10]שלא לשבור דבריו של ר' יוחנן כי אתא רבין אמר רב חנן בר אבא אמר רב הלכה כרבי יהודה ורבי יוחנן אמר אין הלכה כר' יהודה ומי א"ר יוחנן הכי והא מדמתרץ ר' יוחנן אליבא דר' יהודה ש"מ כר' יהודה סבירא ליה [11] אמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן [12]תנן התם [13]כל כלי בעלי בתים שיעורן כרמונים בעי (3) (רבי) חזקיה ניקב כמוציא זית וסתמו וחזר וניקב כמוציא זית וסתמו עד שהשלימו למוציא רימון מהו אמר ליה ר' יוחנן רבי [14]שנית לנו סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ואמרינן לך מאי שנא ראשונה דהא קיימא שניה שניה נמי (3) מתקנה ראשונה ואמרת לן עליה פנים חדשות באו לכאן [2]הכא נמי פנים חדשות באו לכאן [15]קרי עליה לית דין בר אינש איכא דאמרי כגון דין בר אינש [16]אמר ר' זירא אמר רבא בר זימונא אם ראשונים בני מלאכים אנו בני אנשים ואם ראשונים בני אנשים אנו כחמורים ולא כחמורו של [17]ר' חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר אלא כשאר חמורים: ונודות יין ושמן: פשיטא לא צריכא דאית ליה תרתי אוני מהו דתימא חדא מינייהו בטולי מבטל לה קמ"ל: קדירה של בשר: פשיטא לא צריכא דאית לה [18]שלאבא מהו דתימא בטולי מבטל לה קמ"ל: [19]רבי אליעזר בן יעקב אומר קושרה כו': פשיטא [20]לא צריכא דאית לה תרתי איסורי מהו דתימא

עין משפט נר מצוה

ח א מר' פ"ז מהל' כלים הלכה יב:
ט ב ג מר' פ"ז מהל' כלים הלכה ב:
י ד ה מר' פ"י מהלכות שבת הל' ג סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' שז סעיף ו:

לעזי רש"י

ברצ"ן [ברוצ"ן]. דרבובות.

מוסף רש"י

הוא בפיף דפסבר.

רבינו חננאל

ואקשינן ומאי דכי אמר ר' יוחנן וכן לחיצה למיפסל סנדל שנפסקה אזנו החיצונה, דילמא אליבא דרבנן קאמר ולא מיפסל עד דמפסקי כ' אזנו. ושנינן הא לא אצטריך ר' יוחנן לאשמעינן, דהא תנינא בחולין משבאל בימין חליצתה בשרה הכא נמי כי משתני חיצונה לפיהוי פנימית כשר, דהא לרבנן במקומה נמי כלי הוא ולא הוה צריך ר' יוחנן לומרה. ולא איצטריך אלא אליבא דרבי יהודה. ומדקא מתרץ ר' יוחנן אליבא דר' יהודה, ש"מ הלכה כר' יהודה לענין שבת דאע"ג דיכיל לתפוסה לחיצונה ולשוייה פנימית לא הויא מנא. וחני ב' אזנים דאמר תי"ר דמפסקן לאו תני אזנים שמעני צדי סנדל, אלא ב' אזנים מצד אחד, וסנדל זה יש לו ד' אזנים, ב' מצד זה וב' מצד זה. רבנן סברי [כיון דלא מיפסקן דני תרתי דמצד אחד, לא נפיק מתורת כלי. ור' יהודה סבר (מ)מצד מפסקה חיצונה בטל מדיוק כלי דמסכיה על אזן החיצונה והוא שאותות את כף הרגל אבל פנימית לאו מסכא עלה. והאי דקתני שאם נפסק כל הכף כולו עדיין טמא הוא ואם נפסק רוב הכף שלו טהור, דייקינן מדקתני בנפסק רוב [הכף] כולו אלא קתני כל הכף כולו סתמא. והאי כף סתמא שאם נפסק עדיין טמא הוא בכף של תרסיות קתני והוא שבמקום העקב ומאזן לאזן הוא סביב העקב, והאי דקתני הכף שלו שאם נפסק רובו טהור, הכף של סנדל שהוא מן הסנדל גופו אם נישל רובו טהור. ואקשינן ומי סבר לה ר' יוחנן כר' יהודה והאמר ר' יוחנן הלכה כסתם משנה, **ותנן סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טמא מדרס.** מאי לאו לא שנא פנימית ול"ש חיצונה דמשתרגא חדא מינייהו טמא. ודחינן לא, נפסקה פנימית שנינן אבל נפסקה חיצונה טהור. ואמרינן אי אישתביקא בכללה אפשר לשנויי בדקאמרת. אלא מדקתני סיפא נפסק שנייה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס דהא פריש בה ומפרש סוף סוף מאי דאית בה, ואי דיוקא פנימית קתני דאמפרש אם נפסקה אח"כ שנייה ותיקנה ניפלוג בקמייתא וניתני בד"א שנפסקה פנימית אבל נפסקה חיצונה טהור. ופרקינן אמר רב יצחק בר' יוסף תהא משנתינו בסנדל שיש לו ד' אזנים וד' תרסיתים, ובהאי סנדל תנינן נפסקה אחת מאזניו פתח משמע אפילו חיצונית. והוא כגון סנדל שיש לו ב' אזנים פנימיות זו מצד זו וב' חיצונות זו מצד זו שאם תפסק אחת מן החיצונות הא קיימא חבריתא בדוחתא דהיא נמי חיצונית, ובתרא פנימית וכנגדה דהא חיצונה סניא ומשום הכי טומאתו של סנדל בדוחתא קיימא. אבל היכא דליכא חיצונה אלא תרא ונפסקה, בטל ההוא סנדל מתורת כלי. דפנימית לחיזוק בעלמא עבידא. והרך הסנדל אין אחת חיצונה ואין אחת פנימית. ויש שעושה שתים שתים. אם תפסק האחת תשאר האחרת במקומה, ועל זה שנינו נפסקה טמא. כי אתא רבין אמר מעמיה דרב הלכה כר' יהודה. ור' יוחנן אמר אין הלכה כר' יהודה. ואסיקנא אמוראי נינהו דאליבא דר' יוחנן, כלומר יש אמורא שאומר מדמתרץ ר' יוחנן אליבא דר' יהודה ש"מ הלכתא כר' יהודה, ויש מי שאומר כי בפירוש א"ר יוחנן אין הלכה כר' יהודה. ואע"ג דמסקא לן דר' מינייהו דוקא. כיון דאשכחנן רב יוסף דעבד עיבורא כר' יהודה, ורב נמי אמר דלכה כר' יהודה. ורב יצחק בר יוסף

מסורת הש"ס

א) [לעיל מז. יומ"ו, ב) כלים פכ"ו מ"ד עיתוסן מד. ג) רש"ל מ"ג, ד) יש נוסחין אחר זה ואינעית אמתא ר"י אתמר לה מלינתא דרבי אלי לא פ"ל.], ה) כרכות מח. עיתוסן ד. כד. סוטה י. כלים פ"ח מ"ח. ו) [ע"ז ר: עיתוסן מד.], ז) שקלים פ"ה ה"ח ע"ש, ח) [ל"ל ר' יוסי דמן דיוקנה, ט) [נוי' הערוך שלמה פי' כנין דלי הכסיר שמקלמין המים אע"ג דיטל לאוקמי המדקן מן הסליבה מותר לטתירון], י) [מסכת תענית לא נמצא מתמוהו של ר"ח כן דוסא כלום רק מתמוהו של רבי יוסי דמן יוקרת מוכר סם כתענית כו. אלא רש"י דכתן שמתה לבדיה ודרים תפסר דקא מטין אבל אלי כאלמנת דר' נתן פס"ח עיבבת התמוהו של רבי חנינא בן דוסא ע"ש מתלבן], כ) [ל"ל דמתרון], ל) [ע"ע תוס' עיתוסן ד: וכסוכה י. ד"ה שעיבון].

הגהות הב"ח

(ו) נב' ניפלוג וניתני בדידה: (ב) שם נמי אזוקה כל"ל ותיקנה רבי נחמן: (ג) שם שניה נמי הא מתקנה: (ד) רש"י ד"ה אבל טמא וכו' דחזי לאפוקי ולתקנה. קמייתא דהא כ"ל ותיקנה זה ל"ל קדם דבור המתחיל מאי לאו: (ה) תוס' ד"ה מגעל וכו' טומאה ישנה. ל"ג בפ"ק דף עח: (ו) באא"ר אבל טמא מגע מדרס והוי הראשון לטומא' דעדיין כלי הוא דחזי למילתא קמיי' דהא כלי אלא: (ז) ד"ה אבל וכו' דבא לו מדרס ומגע דב יחד:

גליון הש"ס

גמ' שלא לשבור דבריו בר"י. מה לעיל מז ע"ש: שם שניה לני סנדל. יש לעיין אמאי לא מייתי מתניתי הקודמי' פ"ח מ"י כלים ולי"ע:

רבינו חננאל (המשך)

נמי מהרוץ ואמר תהא משנתינו בסנדל שיש לו ד' אזנים וד' תרסיותים כדי שלא לשבור דבריו של ר' יוחנן, ובברנן כ' יהודה. תנן בל כלי בעלי בתים שיעורן כרימונים. בעי חזקיה ניקב כמוציא זית וסתמו וחזר וניקב נקב אחר דהוו נקבים זה בצד זה, וכל אחד סותמו קודם שניקב הנקב האחר והוו לדו כולהו כמוציא ריטון, מי אמרינן כיון דאית בהו בכולהו שיעור רימון טהר אוהו כלי מטומאתו, או דלמא כיון דבעידנא דבר ניקב האי ניקבא, הנקב הראשון סתום היה, וכיון שנסתם כאילו לא ניקב הוא. וכיוצא בה בעי בעשרון פסק פרק אמה וגדרה פרק אמה וגדרה עד שהגיע [ליותר מ"ן מהו. ואיל ר' יוחנן לא שנית לנו סנדל שנפסקה אחת מאזניו ותיקנה טמא מדרס, נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס. מי כשתפסק אחת מאזניו הוא טמא מדרס עדיין טומאתו עליו הבפסיקה אזן אחת לא יצאה מתורת כלי, ועמד ר' יוחנן. כשתפסק השנייה אע"פ שהראשונה בתוקנת היתה בשעה שנפסקה השנייה, בפסיקה שנייה טהר מן המדרס שהיה טמא ופרחה אותה הטומאה, אבל דומה כאלו נגע באותו ראשון שהיה טמא מדרס ונמצא זה השני טמא מגע מדרס. ואליבא דרבנן איזו אזן שנפסקה תחילה בין הפנימית בין החיצונה נפסקה שנייה אחריה כך דינה. אבל אליבא דר' יהודה אם נפסקה החיצונה כאלתר טהר. אבל אם נפסקה פנימית תחילה הרי היא בטומאתו, וכשתיפסק החיצונה טהור מן המדרס, ולא יכלה לאוקומה הא מתניתין אליבא דר' יהודה. ולפום הדין

פירושה דחזקיה ור' יוחנן בסנדל שיש לו ב' אזנים, דקאמר מ"ש ראשונה אי כיפסקא אינו טהור דהא קיימא שניה, אי אמרתהיצונה נפסקה תחילה הרי טהור כאלתר, ואי אמרת פנימית נפסקה תחילה (הכי) [דיכיך] מקשי ליה שנייה נמי אי מיפסקא לא ליטהר דהא קיימא ראשונה, וס"ש פנימית בדקיימא לר' יהודה. אלא הכין אליבא דר' יוחנן איכא לאוקומה להאי בעיא כי ראשונה לר' יוחנן בסנדל שיש לו ד' אזנים וכו', מיכרא באוזנא התיצונות בלבד, דאי מפסקא חדא סמיך על חבריתה, והכי קאמר מאי שנא ראשונה דהא קיימא שנייה. ומקשינן שנייה נמי הא כתקנה ראשונה, [ודוקא] אי פסקי תרייהו טהר. א"ל ר' יוחנן לחזקיה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com